

Maarit Hollo ja Ann-Mari Leino

Tarinallinen historiikki Seinäjoen Soroptimistiklubille

Opinnäytetyö

Syksy 2019

SeAMK Sosiaali- ja terveysala

Sosionomi (AMK)

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Tutkinto-ohjelma: Sosionomi (AMK)

Tekijät: Maarit Hollo ja Ann-Mari Leino

Työn nimi: Tarinallinen historiikki Seinäjoen Soroptimistiklubille

Ohjaaja: Katariina Perttula

Vuosi: 2019 Sivumäärä: 39+28 Liitteiden lukumäärä:

Tämän opinnäytetyön aiheena on Seinäjoella toimivan Soroptimistiklubin historiikki. Opinnäytetyön produktin toimeksiantajana on Seinäjoen Soroptimistiklubi ry. Soroptimist International on maailmanlaajuinen vapaaehtoisjärjestö, johon myös Seinäjoen Soroptimistiklubi kuuluu. Järjestö pyrkii ensisijaisesti tukemaan ja edistämään naisten ja tyttöjen tasa-arvoista asemaa.

Opinnäytetyö on toteutettu toiminnallisena opinnäytetyönä ja se koostuu kahdesta osasta: teoreettisesta osuudesta ja produktista eli historiikista. Produktin tarkoituksena oli laatia helposti lähestyttävä historiikki Seinäjoen Soroptimistiklubin toiminnasta eri vuosikymmenten aikana. Materiaali historiikkiin kerättiin Seinäjoen Soroptimistiklubin arkistoista. Lisäksi haastateltiin Seinäjoen Soroptimistiklubilaisia. Produktissa kerromme tarinallisuuden avulla Soroptimistiklubin toiminnasta Seinäjoella. Historiikki avaa Seinäjoen Soroptimistiklubin toimintaa 1950-luvulta saakka tähän päivään. Historiikki etenee kronologisessa järjestyksessä Historiikkiin saatiin tallennettua Seinäjoen Soroptimistinklubin merkittäviä tapahtumia. Historiikista on hyötyä nykyisille ja tuleville Soroptimistiklubilaisille.

Teoreettinen osuus esittelee opinnäytetyön aiheen ja kirjoitusprosessin. Lisäksi käsittelemme tarinallisuuden merkitystä sosiaalialan organisaatiossa. Opinnäytetyössä tuodaan myös esille hiljaisen tiedon näkyväksi saattamista tarinallisuuden kautta.

Avainsanat: historiikki, tarinankerronta, soroptimistit

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Health Care and Social Services

Degree programme: Degree Programme in Social Services

Specialisation: Bachelor of Social Services

Authors: Maarit Hollo and Ann-Mari Leino

Title of thesis: Storytelling history of the Soroptimist Club of Seinäjoki

Supervisor: Katariina Perttula

Year: 2019 Number of pages: 39+28 Number of appendices:

The subject of this thesis is the review of Soroptimist Club that operates in Seinäjoki. The thesis was required by Seinäjoki Soroptimist Club. Soroptimist International is a global voluntary organization that also includes the Seinäjoki Soroptimist Club. The organization primarily seeks to support and promote equal opportunities for women and girls.

This research study is implemented as a functional thesis, and it consists of two parts: a theoretical part and the product, which is the review. Soroptimist International is a global voluntary organization that also includes the Seinäjoki Soroptimist Club. The organization primarily seeks to support and promote equal opportunities for women and girls. The material of the review was collected from the archives of the Soroptimist Club. Furthermore, we have interviewed the members of the Soroptimist Club in Seinäjoki. The material of the review was collected from the archives of the Soroptimist Club. Furthermore, we have interviewed the members of the Soroptimist Club in Seinäjoki. In the production part, it is explained, with the help of storytelling, about the operations of Soroptimist Club in Seinäjoki. The review introduces the activities of the Soroptimist Club in Seinäjoki from the 1950s to date in a chronological order. Some remarkable events of the Soroptimist Club were able to be captured into this review. The review will be beneficial to present and future members of the Soroptimist Club.

The thesis emphasizes making tacit knowledge visible through tradition. The theoretical part presents the topic of the thesis and the writing process. In addition, we are covering the meaning of storytelling in an organization of social work. The thesis emphasizes making tacit knowledge visible through narrative.

Keywords: history, storytelling, soroptimist

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	1
Thesis abstract.....	2
SISÄLTÖ	3
Käytetyt termit ja lyhenteet	4
1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	7
2.1 Soroptimist International	8
2.2 Soroptimistitoiminta Suomessa ja Seinäjoella	9
3 TARINANKERRONTA SOSIAALIALALLA.....	12
3.1 Tarinallinen historiikki osana organisaation mainetta	12
3.2 Elämäntarinat sosiaalityössä.....	15
3.3 Organisaation tarina.....	16
3.4 Hiljainen tieto näkyväksi tarinallisuuden avulla.....	19
3.5 Tarinallinen historiikki.....	20
4 SEINÄJOEN SOROPTIMISTIKLUBIN HISTORIIKKI	22
4.1 Historiikkiprosessi	25
4.2 Historiikin sisältö	32
5 ARVIOINTI JA POHDINTA.....	34
LÄHTEET	36

Käytetyt termit ja lyhenteet

Federaatio	Suomen Soroptimistiklubien Unioni kuuluu Euroopan federaatioon. Euroopan federaation lisäksi järjestöön kuuluvat Amerikan ja Eteläisen Tyynenmeren federaatiot, sekä Iso-Britannian ja Irlannin federaatiot.
Unioni	Suomen Unionissa on yhteensä 60 klubia
SI	Soroptimist International
SI Seinäjoki	Soroptimist International Seinäjoki
Presidentti	Soroptimistiklubin puheenjohtaja
Sisar	Soroptimistiklubin jäsen
Kynttiläseremonia	Kokousten kulkuun kuuluu juhla- ja virallisissa tilaisuuksissa pidettävä kynttiläseremonia. Seremoniassa sytytetään neljä kynttilää palamaan: ensimmäinen Soroptimist Internationalille, toinen SI Euroopan Federaatiolle, kolmas SI Finland Unionille ja neljäs paikalliselle klubille eli SI Seinäjoelle.
Kokouskäytännöt	Kokoukset usein rakennetaan kolmelle eri linjalle, josta tärkeimmäksi nousee klubin aatteellisen toiminnan esille tuominen. Toiseksi kokoukset sisältävät usein esitelmiä erilaisista ammateista. Kolmantena linjana kokouksissa suunniteltavat vierailut ja matkustaminen, sekä niistä kertominen kokouksissa. Tervehdyskäyntivierailuja sisaret tekevät Seinäjoella toimiviin muihin klubeihin. Myös Suomen muihin Soroptimistiklubeihin lähetetään edustajasisaria.

Logo

Soroptimistiklubin logo on otettu käyttöön Washingtonin kongressin päätöksellä vuonna 1928. Logon on suunnitellut ensimmäisen Soroptimistiklubin jäsen Anita Thomson.

Logolla on oma merkityksensä. Soroptimistiklubin logon nainen symbolisoi kestävyyttä ja sammumattomuutta. Uuden päivän kirkkaat valonsäteet muodostavat sädekehän hänen päänsä ympärille. Kohotetut kädet ilmaisevat rauhaa ja kiitosta. Ruusuköynnös kuvastaa logossa sisarpiiriä. Tammenterhot ja tammenlehdet ovat voiman ja kasvun merkkejä. Laakeriseppelä symbolisoi menestystä ja voittoa, sekä yhteisen toiminnan tulosta ja ystävyyttä. Teksti Soroptimist International Association kuvastaa eri maiden ja kansakuntien yhteyttä.

Kuva 1. Soroptimist International logo

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö on toteutettu toiminnallisena opinnäytetyönä, ja se koostuu kahdesta osasta: teoreettisesta osuudesta ja produktista eli historiikista. Teoreettisessa osuudessa tarkastelemme tarinan merkitystä sosiaalialalla. Nostamme esiin organisaation historian tuntemisen merkityksen tämän päivän toimintaan. Tuomme esille elämäntarinoiden merkityksen sosiaalityössä ja tarkastelemme hiljaisen tiedon näkyväksi saattamista tarinallisuuden avulla sekä historiikin kirjoitusprosessia.

Opinnäytetyön produkti on Seinäjoen Soroptimistklubin omaan käyttöön tilaama historiikki. Seinäjoen Soroptimistklubille ei ole tehty aiemmin yhtä kattavaa historiikkia. Seinäjoen Soroptimistklubi on naisten vapaaehtoisyhdistys, joka puolustaa ihmisoikeuksia, rauhaa ja demokraattista päätöksentekoa. Klubi edistää erityisesti naisten ja tyttöjen asemaa ja tasa-arvoa kouluttamalla ja rohkaisemalla heitä uusiin tehtäviin.

Historiikin tarkoituksena on tuoda näkyväksi Soroptimistitoiminta Suomessa ja ennen kaikkea Seinäjoella. Lisäksi historiikissa nostetaan esille Suomen demokraattinen edistyksellisyys ihmisoikeuksien toteuttajana sekä sen vaikutukset klubin toimintaan. Historiikkiin saatiin tallennettua Seinäjoen Soroptimistklubilaisten arvokkaita tarinoita ja kokemuksia naisten ja tyttöjen aseman parantamiseksi klubin toiminnan kautta. Produkti eli historiikki tehtiin kirjalliseen muotoon, ja siitä on iloa nykyisille ja tuleville Seinäjoen Soroptimistklubin jäsenille. Historiikista on tehty helposti lähestyttävä, selkeä ja tiivis paketti Seinäjoen Soroptimistklubin toiminnasta ja historiasta.

2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Saimme ehdotuksen opinnäytetyön aiheesta Seinäjoen ammattikorkeakoulun kautta. Soroptimistiklubin toiminta oli ennestään tuntematonta meille. Tutustuimme aluksi Soroptimistiklubin toimintaan internetissä ja huomasimme klubin toimivan laajalti ympäri Suomea. Klubin keskeisenä tavoitteena ovat muun muassa naisten ja tyttöjen aseman parantaminen. Tavoitteiden vuoksi kiinnostuimme Seinäjoen Soroptimistiklubista enemmän ja sovimme tapaamisen klubin presidentin ja sihteerin kanssa. Tapaaminen vahvisti opinnäytetyön aiheen sopivuuden.

Naisten ja tyttöjen sekä tasa-arvoasiat ovat aina ajankohtaisia. Naiseuden merkitys ja tasa-arvon toteutuminen maailmassa ovat meille opinnäytetyön tekijöille tärkeitä. Meitä kiinnosti, miten tasa-arvon toteutumiseen päästään ja mitä keinoja meillä on käytettävissämme tasa-arvon toteutumiseksi. Naisina meitä kiinnosti myös aiheen naisnäkökulma sekä Seinäjoen Soroptimistiklubin jäsenten toimiminen naisten tukemiseksi. Olimme myös kiinnostuneita tutustumaan maailmanlaajuisen järjestön aatemaailmaan sekä toimintaan alueellisesti.

Sosionomiopintojen aikana opiskelimme tarinallisuutta ja muistelua ryhmätoiminnassa. Opinnot herättivät kiinnostuksemme tarinallisuuden merkityksestä osana opinnäytetyötä. Tarinallisuuden avulla saadaan elämäntarinat sekä erilaisten organisaatioiden ja yhteisöjen tarinat esille. Tarinoiden avulla ymmärrys eri asioiden lähtökohdista selkeytyy ja välittyy kuulijalle. Tarinat herättävät tunteita ja niiden kerronnalla tuodaan esille tarinoiden merkitys kertojalle. Organisaatioiden ja yksityisten henkilöiden elämäntarinat välittävät usein myös tärkeää hiljaista tietoa, joista pystytään näkemään organisaatioiden ja yksityisten henkilöiden arvoja ja elämäntilanteita sekä dokumentoimaan niitä.

Opinnäytetyöhön kuului tilaustyönä tehtävä pienimuotoinen historiikki. Historian esille tuominen tarinoiden avulla oli selkeä tapa meille hahmottaa aihetta ja aiheen merkitystä juuri toimeksiantajallemme. Tarinallisuudella kyetään tuomaan asioita lähemmäksi ja ymmärrettävämmäksi. Tarinat tuovat asiat todeksi. Tarinoiden avulla ymmärrys kasvaa ja asian hahmottaminen helpottuu. Myös meille hahmottui histo-

riikin tekemiseen tarvittavan aineiston keruu tarinoiden kuuntelemisen avulla. Tarinallisuus kiinnosti. Meillä jokaisella on oma tarinamme kerrottavana, niitä kuunnellaan ja myös me liitymme moneen tarinaan ympärillämme.

Tavoitteena oli tehdä tarinallisuuden avulla kerronnallinen pienimuotoinen historiikki Seinäjoen Soroptimistiklubille. Opinnäytetyön kirjallisessa osuudessa avaamme Soroptimist International- järjestön perustamisen lähtökohtia. Produktissa kerromme, miten Soroptimistiaate levisi Suomeen sekä avaamme Seinäjoen Soroptimistiklubin vaiheita.

Soroptimistiklubin tavoitteena on ylläpitää korkeaa eettistä tasoa ammateissa, sekä luoda ystävällisyydelle ja rauhalle tilaa. Varsinkin naisten ja tyttöjen tasa-arvoinen asema yhteiskunnassa oli toiminnan yksi tärkeimmistä lähtökohdista soroptimistiaatteen syntyessä 1920-luvulla. Arvot, joita yhdistyksessä arvostetaan, ovat syrjäytymisvaarassa olevien ja turvattomuuden tunnetta kokevien tukeminen erilaisin keinoin. Nämä ovat myös osa sosiaalityön osa-alueita. Sosiaalityön kentällä tehtävä työ on eettisiltä arvoiltaan samankaltaista kuin heikommassa asemassa oleviin kohdistuva hyväntekeväisyystyö. Toiminnalla halutaan tukea ja voimaannuttaa yksilöitä yhteiskunnassa pärjääväksi toimijoiksi. Soroptimistiklubitoiminta vaikuttaa erityisesti naisten ja tyttöjen aseman parantamiseksi. Demokraattinen päätöksenteko on myös olennainen osa oikeuksien toteutumista.

2.1 Soroptimist International

Soroptimist International on maailmanlaajuinen vapaaehtoisjärjestö, johon myös Seinäjoen Soroptimistiklubi kuuluu. Järjestö on saanut nimensä latinankielisistä sanoista soror ja optimum, suomeksi sisar ja parasta. Järjestö on syntynyt halusta puolustaa ihmisoikeuksia, rauhaa ja demokraattista päätöksentekoa. Järjestön pyrkimyksenä on ennen kaikkea tukea ja edistää naisten ja tyttöjen tasa-arvoista asemaa kouluttamalla ja kannustamalla. (Soroptimist International Finland, [viitattu 1.3.2019]).

Soroptimistien arvot ovat ihmisoikeuksien, rauhan, demokraattisen päätöksenteon ja naisten mahdollisuuksien edistäminen maailmassa sekä vapaaehtoistyö ja ystävyys. Järjestö edistää toiminnallaan erityisesti naisten ja tyttöjen asemaa ja tasa-arvoa kouluttamalla ja rohkaisemalla heitä uusiin tehtäviin. Soroptimistitoiminta on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumatonta ja toiminnan kantavana voimana ovat kansainvälinen hyvä tahto, ymmärtäminen, ystävyys, ja yhteenkuuluvuus, mahdollisuuksien edistäminen, ihmisoikeudet ja vapaaehtoistyö. Järjestössä maailmanlaajuisesti yli 80 000 jäsentä 130 maassa. (Soroptimist International Finland, [viitattu 1.3.2019]).

Soroptimistit tukevat toiminnallaan Yhdistyneiden kansakuntien kehitystavoitteita. Tavoitteita ovat muun muassa äärimmäisen köyhyyden ja nälän poistaminen maailmasta, peruskoulutuksen turvaaminen yleismaailmallisesti, naisen aseman parantaminen ja tasa-arvon edistäminen. Yhtenä tärkeänä kehitystavoitteena on äitien terveyden parantaminen ja lapsikuolleisuuden vähentäminen. Hi-virusta ja sen leviämistä vastaan käytävä taistelu. Malarian ja muiden vakavien sairauksien vähentäminen ja niiden poistamiseksi tehtävä työ kuuluvat tavoitteisiin. Ympäristön kestävä kehityksen turvaaminen ja maailmanlaajuisen kumppanuuksien luominen ja kehittäminen ovat tavoitteissa. (Soroptimist International Finland, [viitattu 1.3.2019]). Soroptimistien toiminnassa näkyvin tavoite on tasa-arvon edistäminen ja naisen aseman parantaminen. Tähän tavoitteeseen Soroptimistiklubi pyrkii pääsemään vaikuttamalla ja toimimalla.

2.2 Soroptimistitoiminta Suomessa ja Seinäjoella

Seinäjoen Soroptimistiklubin arkistomateriaaleista löytyi puhe, joka avaa klubin aatteita ja ajatuksia erittäin hyvin. Puheessa kerrotaan, miten Soroptimistiaate syntyi, ja mielestämme puheen sisältö on ajankohtainen vielä tänäkin päivänä, joten halusimme nostaa puheen esiin opinnäytetyön teoriaosuudessa. Tarina, joka puheessa kerrotaan, johdattelee lukijan mukaan Soroptimistitoiminnan tavoitteisiin.

Kaliforniassa vuonna 1921 pieni ryhmä saman ammatin omaavia naisia huomasi, miten erilaista työtä tekevät naiset voisi yhdessä kokoontua auttamaan ja palvelemaan lähimmäisiään. Mikä rikkaus eri ammattien erilaisuudesta muodostuisi. Perehtymällä toistensa työhön ja harrastuksiin, sekä löytämällä läheisestään hänen elämänsä ”perusajatuksen”, saavutettaisiin jotain elämän perustehtävästä, toisen ihmisen hyväksyminen. Näin syntyi Soroptimistiaate, maailmanlaajuinen järjestö, jonka tarkoituksena on ylläpitää korkeaa eettistä tasoa ammateissa, luoda ystävyyden ja rauhan mahdollisuudet kansainvälisellä ja paikallisella tasolla. Ennen kaikkea meitä veloitetaan tekemään henkilökohtaisia tekoja. Sillä tänä päivänä me emme tapaa niinkään aineellisen avun tarpeessa olevia, leipää sentään riittää kutakuinkin kaikille Suomessa, ei toki maailmanlaajuisesti sitäkään. Mutta me kohtaamme enemmän ja enemmän ympärillämme turvattomuutta, masennusta ja eniten syrjäytyneitä, yksinäisiä ja hylättyjä lähimmäisiä. He tarvitsevat meitä ja kipeästi tarvitsevatkin. (Soroptimist International Seinäjoki, arkistomateriaali, [viitattu 1.3.2019]).

Soroptimist International Seinäjoen soroptimistiklubin arkistomateriaalin mukaan Suomen ensimmäinen klubi vihittiin toimintaan 12.5.1952. Soroptimistiaate alkoi leviämään ja vuonna 1953 perustettiin viisi klubia SI Tampere, SI Lahti, SI Turku ja SI Jyväskylä. Suomen Soroptimistiklubien Unioni (SI Finland) perustettiin 11.10.1952 viiden perustajaklubin yhteistyöllä. Perustamisjuhlia vietettiin Helsingin Kämpin peilialissa, jossa perustajapresidenttinä toimi Helvi Hakulinen-Sipilä. Suomen Soroptimistiklubien Unionin vihkimisen suoritti tohtori Olga Monsani. Monsani kiteytti kauniisti vihkiäispuheessaan soroptimistiaatetta;

Kun ihmiset oppivat kunnioittamaan toisiaan, he tulevat ystäviksi. Ystävät taas tekevät toisilleen hyviä palveluksia. Kun tällaisia ystäviä on paljon maailmassa, lisääntyy hyvä ja paha vähenee. (Björknäs & Sorvali. 2013.)

Soroptimistiaatteelle oli kysyntää sodassa selviytyneiden ihmisten keskuudessa ja aate levisikin nopeasti sisarten mukana ystävältä toiselle ja kaupungista toiseen. 1950-luvun lopulla Suomeen oli perustettu jo 12 klubia. Suomessa toimii tällä hetkellä 60 soroptimistiklubia eri puolilla maata ja klubeissa on yhteensä noin 1400 jäsentä. Edelleen Soroptimistit työskentelevät kolmella tasolla; tietoisuus, vaikuttaminen ja puolustaminen sekä toiminta. (Soroptimist International Finland, [viitattu 1.3.2019]).

Suomen Soroptimistiklubien Unioni tekee yhteistyötä paikallisten, alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. SI Finlandin pitkän tähtäimen projekti on Nostetta nuorille ja teema on Kouluta – Rohkaise – Tue. (Soroptimist International Finland, [viitattu 1.3.2019]).

SI Seinäjoen soroptimistiklubin arkistomateriaalin mukaan Suomen kahdeksantena klubina perustettiin Seinäjoen Soroptimistiklubi. 21.10.1956 musiikkiopiston johtaja Marja Kuutti kutsui klubin ensimmäiseen kokoukseen eri ammattikuntiin kuuluvia edustajia. Marraskuussa 1956 klubille valittiin kuusihenkinen hallitus, puheenjohtajanaan Saara Rönholm. Varsinainen perustamiskokous pidettiin joulukuussa 1956, jossa paikalla vierailut Soroptimistiklubin presidentti Helvi Hakulinen-Sipilä kertoi jäsenistölle Soroptimistiklubin rakenteesta ja toiminta-aatteista. Seinäjoen Soroptimistiklubin perustamisjuhlaa vietettiin 6.3.1957. Soroptimistien Euroopan Federaation varapresidentti Aadel Bulow-Hanssen lausui puheessaan;

Olkaamme vilpittömiä ystävydessä ja harrastakaamme rauhaa ja soppua keskuudessamme. Olkaamme alttiit auttamaan ja palvelemaan. Asettakaamme päämäärämme korkealle ja suorittakaamme työmme kelvollisesti ja vastuuntuntoisesti. (SI Seinäjoki, arkistomateriaali.)

Toiminta on jatkunut aktiivisena Seinäjoen Soroptimistiklubissa ja klubin aktiivijäsenet kokoustavat edelleen kuukausittain. Hyväntekeväisyys, lahjoitukset, yhteistyö naapuriklubien ja ystävyysklubien kanssa ovat merkityksellisessä roolissa soroptimistitoiminnassa. Seinäjoen Soroptimistiklubi on halunnut tehdä myös aineetonta hyväntekeväisyyttä henkilökohtaisilla vierailuilla muun muassa yksinäisten ikäihmisten luona. Klubilaiset ovat myös olleet aktiivisesti mukana järjestämässä erilaisia tilaisuuksia ja kansainvälisiä tapahtumia. (Soroptimist International Seinäjoki, arkistomateriaali, [viitattu 1.3.2019]).

Ei ole tervettä isänmaallisuutta ilman tervettä kansainvälisyyttä, ei tervettä kansainvälisyyttä ilman tervettä isänmaallisuutta. Kirjailija ja yhteiskunnallinen vaikuttaja -Elsa Heporauta 1942 (100 vuotta naisen elämää ja tekoja 2011.)

3 TARINANKERRONTA SOSIAALIALALLA

Opinnäytetyömme sisältää produktin eli historiikin. Produktia työstäessä syvennymme tarinallisuuden merkitykseen yhdistyksen historiaa kerrottaessa. Aivan samoin voidaan tarkastella tarinallisuuden merkitystä sosiaalialan erilaisissa organisaatioissa ja yrityksissä. Tarinat auttavat organisaatioita näkemään olennaisia asioita toiminnastaan ja kehittymään eri osa-alueilla. Tarinoilla jaetaan merkityksellistä tietoa organisaation elinkaaresta myös muille kuin yhteisön jäsenille. Nykyään tarinallisuuden merkitys voidaan havaita informaatiotulvan alla.

Historiatietoisuus on tärkeä osa tarinankerrontaa, se avaa ymmärrystä, miksi toimitaan jollakin tietyllä tavalla, mitkä asiat ovat olleet tarinan alkulähteillä tärkeitä elementtejä toiminnalle. Tarinoiden avulla pystytään jalkauttamaan organisaation strategiaa, vahvistamaan imagoa ja kokoamaan hiljaista tietoa sekä vakiinnuttamaan mainetta. Historialliset juuret antavat hyvän kasvualustan organisaation toiminnalle ja toiminnan merkitykselle.

Sosiaalialalla olevien toimijoiden kannalta on tärkeää ymmärtää sosiaalityön ammatillisuuden historiaa. Ammatillisuuden pohja on rakentunut auttamistarinoiden ja avuntarpeessa olevien tarinoiden kietoutuessa yhteen. Sosiaalityön ammattilaisen ammatti-identiteetti ja toiminta sosiaalialalla vahvistuu historiatietoisuuden kautta. Samalla voidaan pohtia sosiaalityön perimmäistä merkitystä sosiaalialan työntekijöille: miten sosiaalialan työntekijä pystyy huomioimaan työssään asiakkaiden elämäntarinat.

Älä koskaan epäile pienen, sitoutuneen ihmisryhmän kykyä muuttaa maailmaa. Se on itse asiassa ainoa tie muutokseen. Antropologi Margaret Mead. (Solatie 2009, 58)

3.1 Tarinallinen historiikki osana organisaation mainetta

Organisaation historiikilla voidaan luoda organisaation mainetta ja brändiä. Organisaation maine ja brändi syntyvät keskenään eri tavoin ja ne ovat ihmisten tuottamia ajatuksia tai kuvia organisaatiosta. Organisaation maine syntyy kokemusten ja ominaisuuksien kautta ja se muodostuu tietoisemmin kuin brändi. Brändi puolestaan

sisältää suoran kokemuksen lisäksi myös tulkitsijan omat asenteet, tunteet ja ennakkoluulot. (Kortesuo 2011, 9.) Brändi on asiakkaan määrittelemä kuva organisaatiosta. Siihen vaikuttavat myös kilpailijat, teknologian kehittyminen ja yhteiskunnalliset muutokset. (Lindberg-Repo 2005, 67.)

Organisaation brändiä voidaan analysoida eri aihealueissa, näitä ovat brändin ydin, yhteys muihin brändeihin, brändin vahvuudet ja heikkoudet, sekä brändin perintö. (Aaker 1996, 196.) Organisaation brändiä voidaan tarkastella asiakkaan näkökulmasta, esimerkiksi kysymyksillä, millainen mielikuva asiakkaalla on organisaation brändistä, mitä mielleyhtymiä asiakas liittää brändiin ja eroaako organisaation brändi asiakkaan mielestä muista. (Laakso 2003, 112.)

Organisaation maine voi syntyä, vahvistua tai tuhoutua organisaation ja sidosryhmien välisessä kohtaamisessa ja sitä kautta kerrottujen tarinoiden kautta. Kaikki kertovat tarinoita kokouksissa, kotona, käytävillä sekä lounaalla. Tästä syystä onkin oleellista, että jokainen työntekijä osaa kertoa oikeita asioita ja näin ollen myös rakentaa koko organisaation mainetta. Olisi tärkeää oivaltaa, että jokainen työntekijä on työnantajansa maineen suurlähettiläs. Valitettavan usein kuitenkin kuulemme myös huonojen tarinoiden levittämisestä. (Aula & Heinonen 2004, 191.) Organisaation maine sisältää useita erilaisia ulottuvuuksia. Se voi olla jokin tietty tuote tai palvelu, menestyminen tai julkinen kuva, mutta myös johtamista, yrityskulttuuria ja yhteiskuntavastuuta. Myös historiikilla ja organisaation historiasta kerrotuilla kertomuksilla voidaan rakentaa organisaation mainetta. Kaikista erilaisista maineen tekijöistä tulisi organisaatiossa pitää hyvää huolta.

Tarina tuntuu tärkeältä, sillä on merkitys ja se halutaan kertoa nopeasti eteenpäin. Tarinat koetaan usein kertomisen arvoiseksi. (Torkki 2014, 21.) Tarinalla on mahdollisuus antaa kasvot omalle tai työyhteisön toiminnalle ja maineelle. Onnistunut tarina on voimakas, ja sillä on mahdollista rikastuttaa yhteisön mainetta ja tarinan avulla on mahdollista lisätä esimerkiksi työympäristön houkuttelevuutta. Tarinoilla on merkitys, ja ne herättävät parhaimmillaan paljon tunteita ja aktivoivat aisteja. Ihmisen herkistyessä tarinoiden ihmeelliselle maailmalle voi yllättyä, miten paljon ympärillämme on monenlaista tarinaa. Koko elämä on kuin yksi merkityksellinen tarina. Kaikki tapahtumat elämässämme, kohdatut ihmiset ja käydyt keskustelut kertovat

omalta osaltaan tarinaa. (Torkki 2014, 21.) Torkki kuvaileekin tarinan olevan kuin mustavalkoisen valokuvan värittämistä.

Tarina voidaan määritellä monin eri tavoin, eikä siihen ole olemassa mitään yksiselitteistä ja helppoa kaavaa. Kotimaisten kielten keskus ja Kielikone (2016) määrittelevät tarinan tarkoittavan kertomusta, juttua ja tarua. Tarina-sanaa voidaan yhtä lailla käyttää historian eri vaiheita kuvatessa. Tarinoiden avulla pystytään kuvaamaan, mitä oli ennen ja miten ja millaisiin saavutuksiin on päästy. Tarinat voivat olla myös keskustelua, jutustelua ja rupattelua, joiden avulla kerrotaan historiasta. Tarinalla ja tarinan kertomisella on pitkät perinteet, niitä on kerrottu aina ja niitä tullaan aina kertomaan. Tarinat ovat tunnettuja kaikissa kulttuureissa ja niitä voidaan kertoa useilla eri viestintämuodoilla. (Rauhala & Vikström 2014, 57.)

Paras tarina syntyy silloin, kun keskustelijat haluavat jakaa omia kokemuksiaan yllättäen toisille ilman sen kummempaa pohjustusta. Tarina tarvitsee kuitenkin kuulijan toimiakseen, yksinäinen tarina ilman kuulijaa unohtuu helposti eikä lähde elämään. Yritykset suosivatkin ”puskaradioita” juuri tarinan etenemisnopeuden vuoksi. Tarina ja tunne kuuluvat lujasti yhteen. Onnistunut tarina sisältää aina tunnetta. Tarinaa ei ole siellä, missä mikään ei tunnu miltään. Torkki suositteleekin esittämään aina ensimmäisenä kysymyksen, miltä tämä minusta tuntuu, mikäli yritetään saada organisaation tarinaa näkyväksi. Seuraava kysymys voisi olla, tuntuuko työntekijöistämme miltään, kun he kuulevat tai näkevät tämän. (Torkki 2014, 26.)

Jonathan Gottschallin mukaan ihmisten oma mielikuvitus on aina vahvassa roolissa tarinaa lukiessa. Kirjoittaja toimii johdattelijana, jotta lukijalla on mahdollisuus kulkea kohti ymmärrystä lukiessaan tarinaa. (Gottschall 2013, 4.) Ihminen on vastaanottavaisempi tarinalliselle kerronnalle, sillä tarina välittää tiedon ja tunteen muille. (Gottschall 2012.) Tarinallinen tieto on tehokkaampi tapa välittää informatiivista tietoa ja ihmiset muistavat tarinallisen tiedon parhaiten. (Aaker 2017.)

Delistaryn (2014) mukaan tarinankerronta olisi ihmiseen sisäisesti rakennettu järjestelmä ja mekanismi, jota evoluutio on ihmisessä muokannut aikojen saatossa. Esi-isät ovat tarinallisuutta hyödyntämällä pysyneet hengissä. Yhteisöissä henkeä uhkaavat tilanteet on kerrottu muille yhteisön jäsenille. Ihminen näkee tarinallisuutta ympärillä ja tarina antaa elämälle merkityksen. (Delistary 2014.)

3.2 Elämäntarinat sosiaalityössä

Sosiaalialan organisaatioiden tarinankerronnassa ihmiset elämäntarinoineen tulevat kohdatuksi. Asiakkuusprosessin kautta sosiaalityö tulee osaksi ihmisten elämäntarinaa. Sosiaalityöhön kuuluu erilaisten elämäntarinoiden kuuntelu, ymmärtäminen ja niiden koostaminen yhdessä asiakkaan kanssa. Eletty elämä ja sen tarinat kuuluvat nykyhetkeen, ja ne vaikuttavat käsillä olevaan tilanteeseen. Tarinoita kerrotaan, menneet, eletyt ja koetut vaiheet elämässä kertovat tarinaa vaikuttaen nykyhetkeen. Tarinoiden kertomistavassa tulee esille elämäntarinoiden rakentumistavat. Särkyneet hetket, joita sosiaalityössä usein kohdetaan, vaikuttavat eheyttävästi uuteen tarinaan. Muutokseen pyritään tarinallistamalla elämää eteenpäin tai muuttamaan sen suuntaa. (Juhila 2018, 20, 21).

Sosiaalityössä työntekijänä vaikutetaan myös elämäntarinaan. Tarinoiden, nykyhetken ja suunnitelmien dokumentointi osaltaan luovat tarinaa. Asiakkaan elämäntarinaa kirjaa työntekijä, jolloin asiakkaan elämäntarina tulee näkyväksi toisen kirjaamana. Tarina voi tuntua toisen tarinalta, tarinaa ulkopuolisen kirjaamana tarkasteltaessa. Toisen kirjottamana asiakkaan oma tarina voi pahimmillaan loukata tai hämentää, mutta parhaimmillaan elämäntarinat voivat myös voimaannuttaa. Objektii-visesti tarkasteltuna omaan elämäntarinaan voidaan haluta muutosta. Elämäntarinaa sosiaalityössä voidaan tarkastella myös näkökulmasta, jossa sosiaalityö on osa asiakkaan elämäntarinaa. Elämäntarinaan liittyy vahvasti sosiaalityö, joka näyttäytyy asiakkaan elämäntarinassa. Esimerkiksi huostaanotettujen lasten tai raskaassa sosiaalipalvelujen piirissä olevan nuoren, aikuisen tai ikäihmisen elämäntarinaan liittyy vahvasti sosiaalityö. (Juhila 2018, 20, 21).

Sosiaalityössä tarinallisessa lähestymistavassa korostuu tiedon suhteellisuus ja tulkinta. Elämäntilanteiden ja ongelmien määrittäminen tarinoiden kautta mahdollistaa niiden uudelleen tulkinnan. Tarinat antavat mahdollisuuden nähdä asioiden muuttuvan ja asioiden hallinta helpottuu. Ihminen on keskiössä ja oman elämänsä hallitsija, tarinan pääroolissa, ohjaamassa tarinan kulkua. Elämäntarinan jäsentäminen auttaa vastaamaan kysymykseen, mikä on minulle tärkeää. (Hänninen 2002, 152.)

Elämäntarinat vaikuttavat ihmisen ympäristöön. Jokaisella kohdatulla ihmisellä on oma ainutlaatuinen elämäntarina. Nämä tarinat liittyvät organisaatioissa ja muissa toimintaympäristöissä toisiinsa. Elämäntarina voi vaikuttaa ihmisen valintoihin elämässä, kuten ammattiin, harrastuksiin ja muihin kiinnostuksen kohteisiin. On tärkeää ymmärtää, että esimerkiksi työyhteisössä jokaisella työyhteisön jäsenellä on oma menneisyys ja elämäntarina.

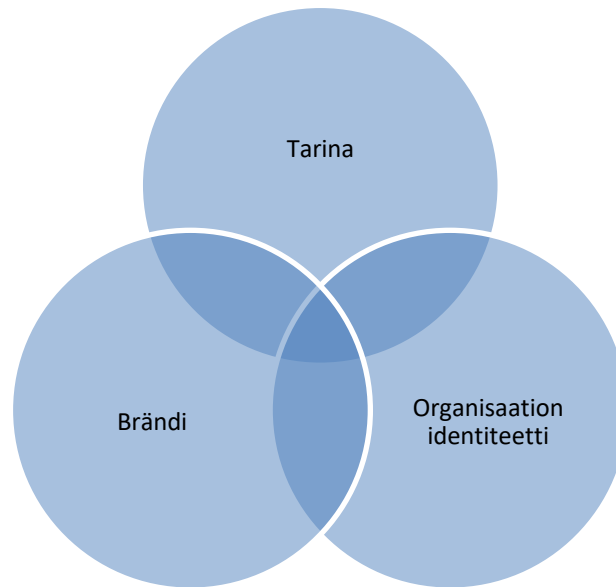
3.3 Organisaation tarina

Organisaatiosta löytyy yhtä monta elämäntarinaa kuin on työntekijöitäkin. Organisaatio mahdollistaa itsessään elämäntarinoiden kietoutumisen toisiinsa ja luo osaltaan organisaation tarinaa. Työyhteisössä tarinallisuuden merkitys on moninainen. Torkin mukaan tarinoiden tehtävänä on yksilöiden ja yhteisöjen sopeutumisen edistäminen ympäristöönsä. Yhteisöissä tarinallisuuden avulla pystytään luomaan työn merkitykseen sisältöä. Yhteisön ja koko organisaation sisäisen toiminnan kehittämisessä käytetään avuksi tarinaa ja tarinallisuutta (Torkki 2014, 46).

Tarinaideologia tulee hylätyksi silloin, kun tarinat mielletään saduiksi. Tarinat eivät kuitenkaan ole satuja, ja tarinallisuuden vieminen työympäristöön vaatii aina merkittävän tarkennuksen. Onnistuneella organisaation tarinalla on aina oma logiikkansa, joka sisältää aina totuuden. (Aula & Heinonen 2004, 25.)

Viestinnässä ja markkinoinnissa puhutaan useista eri käsitteistä, kuten yritystarinoista, bränditarinoista, yrityksen tarinasta ja tarinankerronnasta. Rauhala ja Vikström (2014, 186, 187) haluavatkin korostaa, että yritystarina toimii enemmänkin siltana brändin ja yrityksen identiteetin välillä. Organisaation kärsiessä identiteettikriisistä, sen työntekijätkään eivät osaa kertoa mitään erityistä ja uniikkia yrityksestä.

Asiakkaat toivovat organisaatioiden tarinoilta ennen kaikkea rehellisyyttä. Rehelliisyys näyttäytyy asiakkaille organisaation luotettavuudella ja pidetyillä lupauksilla. Organisaation tulee tavoittaa tarinallaan asiakkaan mieli ja sielu, jotta tarina koskettaa asiakkaita syvemmin. (Kotler ym. 2011, 50, 53.) Oleellista on, että organisaatio voi toimia sen mukaan, että annetut lupaukset tulee lunastetuksi. Lunastamattomat lupaukset ovat aina iso riski organisaatiolle. (Löytänä & Korteso 2011, 95.)

Kuvio 1. Mukailtu kuvio tarinan, identiteetin ja brändin liittymisestä toisiinsa (Rauhala & Vikström 2014, 187).

Kuvio 1 kuvaa tarinan merkitystä organisaation identiteetin ja brändin välillä. Tarina toimii siltana näiden välillä. Tarina inhimillistaa yrityksen arvoja ja olemassaolon syitä sekä konkretisoi yritystä. (Rauhala & Vikström 2014, 187.)

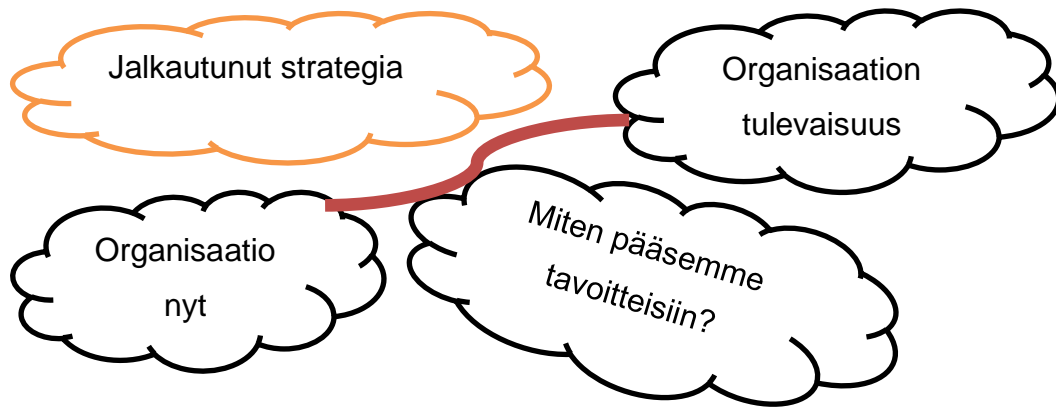
Organisaation identiteetti on yhtä kuin yrityksen oma kuva itsestään. Organisaatioidentiteetti pitää sisällään perusolettamukset, arvot, aseman ympäristössä, innovaatiot, visiot strategiat, markkinoinnin ja kilpailutilanteen. Organisaatioidentiteettiin kätkeytyvät myös organisaation tarinat ja myytit. Visuaalinen identiteetti on näkyvintä organisaatioidentiteetissä. Näin ollen organisaation identiteettiin kuuluvat vahvasti myös logo, tunnusvärit ja yritystunnus. Organisaatioidentiteetti tulee näkyväksi kaikissa organisaation toiminnoissa, kuten puhelimeen vastaamisessa, henkilöstön pukeutumisessa, sähköpostin allekirjoituksessa, henkilöstön rekrytoinnissa ja organisaation tilasuunnittelussa ja yritysilmeessä. Myös organisaation sidosryhmillä on merkitys organisaation identiteetin rakentumisessa. (Pohjola 2003, 108.) Organisaation identiteetti, DNA, on sen ydintarina. Ydintarina kertoo, miksi organisaatio on

olemassa, miten organisaatio haluaa päästä tavoitteisiinsa ja miksi organisaatio tekee juuri sitä mitä se haluaa tehdä. (Rauhala & Vikström 2014, 188.)

Organisaation strategia sisältää organisaatiolle laadittuja valintoja ja ratkaisuja miten toivottuun tulokseen on mahdollisuus päästä. Strategia sisältää vastauksen, miten organisaatio saavuttaa visionsa ja erottuu kilpailijoistaan. Strategia on organisaation suunnitelma ja sen avulla pyritään saavuttamaan organisaation asettamia päämääriä. Strategia on syytä nähdä konkreettisena, selkeänä, ymmärrettävänä ja käytännönläheisenä. (Sipilä 2008, 19, 20.) Strategiaan vaikuttavat monet tekijät, kuten toimintaympäristö ja organisaation omat resurssit. Resurssit määrittelevät organisaation käytettävissä olevat keinot. Resurssien ja toimintaympäristön yhteistyöllä löydetään vastauksia, miten päästään toivottuun lopputulokseen ja niiden kuvaamisella on mahdollisuus kertoa organisaation juoni strategian välityksellä. (Kananen 2018, 16.)

Organisaatio rakentuu missiosta eli toiminta-ajatuksesta, visiosta eli tulevaisuuden tavoitteista ja organisaation toimintaan vaikuttavat vahvasti organisaation omat tavoitteet ja arvot. (Hertzen 2006, 97.) Brändistrategiaan kuuluvat vahvasti muun muassa tavoitemielikuvien määrittely, viestinnän suunnittelu ja strategian jalkautus. (Hertzen 2006, 128.)

Organisaation strategia muotoiltuna tarinaksi helpottaa sen jalkautumista. Jalkautumaton strategia ei ole minkään arvoinen organisaatiolle. Tarina jää mieleen ja siitä on helpompi puhua. Tarinan avulla pystytään strategiaa konkretisoimaan, inhimillistämään ja elävöittämään. Tarina kokoaa eri toimijat sekä osa-alueet yhteen. Organisaation jäsenet luovat tarinaa ja sitoutuvat sen toteuttamiseen. Tarina tuottaa raamit toimintojen suunnittelulle eli luo tarinallisen kehyksen. Tarinat organisaatiossa saavat ideoita liikkeelle ja puhuttelevat mielikuvitustamme kutsuen luomaan ja kokemaan tarinaa yhdessä. (Kalliomäki 2014, 54.)

Kuvio 2. Punainen lanka kuvastaa organisaation tarinallisuutta: missä olemme nyt ja minkä avulla pääsemme tavoitteeseen.

Tarinallisuus organisaatiossa vastaa myös kysymykseen ”miksi olemme olemassa”. On myös erityisen tärkeää tehdä ero hyvän tarinan ja ”lööperin” välille. Onnistunut tarina perustuu todellisuuteen ja kertoo syy-seuraussuhteista, myös asioiden ajallisuus ja tärkeysjärjestys on hyvä huomioida tarinassa. Tarinat rakentavat organisaation uskottavuutta ja luotettavuutta sekä tukevat koko organisaation mainetta. (Aula & Heinonen 2004, 192.)

3.4 Hiljainen tieto näkyväksi tarinallisuuden avulla

Hiljaisen tietämyksen yleiskäsite on hiljainen tieto. Organisaation omassa terminologiassa hiljainen tieto on usein tuttu käsite. Sen näkyväksi saattaminen on kuitenkin joskus hankalaa, ja sitä voi olla välillä vaikea tulkita. Jo pitkään organisaatiossa toimineella työntekijällä on hiljaista tietoa sisällään. Työntekijän toimintamallit ovat voineet automatisoitua sellaiseksi, että työntekijä ei välttämättä itsekään tunnista osaamisensa olevan organisaation hiljaista tietoa. Automaationa tapahtuva työkokemuksen siivittämänä syntyy luonnostaan ja usein toiminnat tapahtuvat täysin tiedostamatta. (Toom, Onnismaa & Kajanto. 2008, 33.)

Hiljainen tieto liitetään vahvasti ammattitaitoon ja ammattitaitoa pidetäänkin hiljaisen tiedon pohjana. Pitkään organisaation palveluksessa olleella työntekijällä on omaa vahvaa osaamista ja arvioiden mukaan ammattilaisilla on jopa 80 % osaamisestaan

hiljaista tietoa. (Helin 2006, 7.) Hiljainen tieto on organisaation tärkeä voimavara. Hiljaista tietoa jakamalla organisaation sisäinen laatu, toimintakyky ja osaaminen varmistetaan. Jakamisella saadaan hyväksi todetut keinot kaikkien käyttöön ja yhdenäistetään asiakkaalle saatavaa palvelua. Hiljainen tieto ja sen jakaminen lisäävät työyhteisön hyvinvointia ja arvostavaa ilmapiiriä. (Helin 2006, 19.)

Hiljainen tieto kertyy kokemusten ja tekemisen kautta. Sitä on vaikea sanoittaa. Se sisältää muun muassa rutiineja, tapoja, aikatauluja ja verkostoja. Hiljainen tieto on arvokasta pääomaa organisaatioissa. Hiljainen tieto elää työyhteisöissä tarinallisuuden kautta. Sen merkitys korostuu työyhteisön työn arvostamisessa ja sen merkityksellisyyden kokemisessa työyhteisön jäsenille. Organisaation tarinat toimintatavoista ja arvoista tuovat yhteisen päämäärän ja tavoitteen selemmäksi sen jäsenille. Tarinat parhaimmillaan ovat vapauttavia, uusia näkökulmia avaavia ja näkökulmia menneisyyteen. (Heikkinen & Syrjälä 2002, 9.)

Organisaation tarinat voivat myös olla hiljaista tietoa ja siksi organisaation tulee tarjota mahdollisuuksia työntekijöilleen valjastaa hiljainen tieto osaksi organisaation tarinaa. Organisaation kokenut työntekijä voi jakaa omaa osaamistaan, kokemuksiinsa ja hiljaista tietoa tarinallisuuden avulla. Tarinallisuuden avulla kokemuksia voi havainnollistaa sanavalinnoilla, jotka jäävät hyvin kuulijan mieleen. Hiljaista tietoa voidaan jakaa suullisesti ja kirjallisesti mutta myös videoiden avulla. Tarinan avulla hiljainen tieto voidaan kertoa näkyväksi hyvinkin nopeasti, ja sen avulla voidaan kertoa henkilöiden työuraan liittyviä asioita sekä organisaation historiallisia käännekohtia. (Kuronen-Mattila ym. 2012, 39.)

3.5 Tarinallinen historiikki

Organisaation historiikki on eräänlainen tarina, jolla pyritään tuomaan näkyväksi organisaation historiaa. Tarinallinen historiikki on tavoitteellista tarinankerrontaa. Prosessi tarinallisuudessa on kaksisuuntainen. Samalla, kun kerrotaan tarinoita omasta tai organisaation elämäkertomuksesta, luodaan todellisuutta ja omaksutaan sosiaalisesta tarinavarannosta osia, jossa eletään. Tarinallisuutta sovellettaessa yhtenä lähestymistapana voidaan käyttää tarinallisuutta sekä tiedonhankinnan menetelmänä, että raportointitapana. (Heikkinen & Syrjälä 2002, 103, 104.)

Tarinallinen kerronta ja tarinoiden kokoaminen kristallisoi organisaatiolle ja sen jäsenille tarinoiden kautta organisaation ja jäsenten identiteettiä sekä toimintaa ja toimimista organisaation jäsenenä. Organisaation jäsenten tarinoilla nostetaan esille haluttu toimintatapa, jota organisaatio edustaa. Organisaatiossa käytettävät rituaalit osaltaan auttavat organisaation kulttuurin rakentumista. Tarinat organisaatiossa ja organisaatiosta rakentavat yhtenäistä kulttuuria, ne kertovat parhaista käytänteistä ja niistä voidaan oppia toimintamalleja. (Korkiakoski & Löytänä 2014, 176.)

Historiikkia tehdessä tarinallisuuden merkitys nousee esille organisaatiosta kerrottaessa. Tarinoiden avulla esille tulevat nostot, mitä halutaan kertoa historiikissa ja mikä on tarinankertojalle tärkeää. Lisäksi tarinat ohjaavat kertojan tai koko organisaation toimintaa. Näin päästäänkin historiikin ytimeen, mitä halutaan kertoa menneestä tuoden tietoa tarinallisesti nykyhetkeen. Tarinallisuuden kautta historiikin koamisessa tärkeäksi osaksi nousee asioiden pohtiminen, oma oivaltaminen ja erilaisten ilmiöiden ymmärtäminen. (Torkki 2014, 18.) Tässä opinnäytetyössä historiikki välittää tietoa tarinallisesti yhdistyksen toiminnasta syntyajoista tähän päivään. Sen avulla lukijan on mahdollista nähdä Soroptimistiklubin elinkaari ja sen tapahtumat ja kaikki se, mikä jää lukijan mieleen on yhtä kuin tarina.

4 SEINÄJOEN SOROPTIMISTIKLUBIN HISTORIIKKI

Historiikin kirjoittaminen on aikamatkantekoa nykyhetkestä menneisyyteen. Myyryläisen (2008, 58,59) mukaan lähimmäksi menneisyyden rakentamista voivat päästä ne henkilöt, jotka päättävät kirjoittaa sukukirjan, historiikin tai kirjan historiasta. Pitäudeltaan matka menneisyyteen ei tarvitse olla kovinkaan pitkä, kymmenen tai kahdenkymmenenkin toimintavuoden jälkeen voidaan laatia pienimuotoisia historiikkeja. Historiikit ovat usein juhlakirjan muodossa. Sekä historiikkia että historian kirjoittajaa auttaa huomattavasti aito intohimo ja paneutuminen aiheeseen. Historiankirja on laajempi, kuin historiikki. Myös historiankirjoihin on löydetty aiheita kaikilta elämän eri alueilta, etiketeistä valtakunnallisiin aiheisiin saakka. Historiankirjassa näkökulma on usein rajattu aiheen mukaan esimerkiksi paikallisesti tai alueellisesti.

Historiikin ja historian kirjoittaa ihminen. Myyryläisen (2008, 56, 57) mukaan suomenkielinen vastine historia-sanalle on tosine, muodostuen sanoista tosi tarina. Sana history, joka tulee englanninkielestä ja kuvaa historiaa on kirjoittajan tarinaa, kertomusta, ihmisen stooria. Tarinoista on nimenomaan kyse, kun kirjoitetaan historiaa. Historian kirjoituksen tarkoituksena on tuoda esiin historian merkitys sekä menneisyydelle että nykyisyydelle ja joskus myös kirjoittajalle itselleen. Ainoastaan yhtä ja objektiivista totuutta välttämättä ei edes aina tavoitella, koska siitä ei voi kukaan olla aivan täysin varma. Ihminen omassa inhimillisyydessään tekee historian ja historia itsessään muokkaa ihmistä.

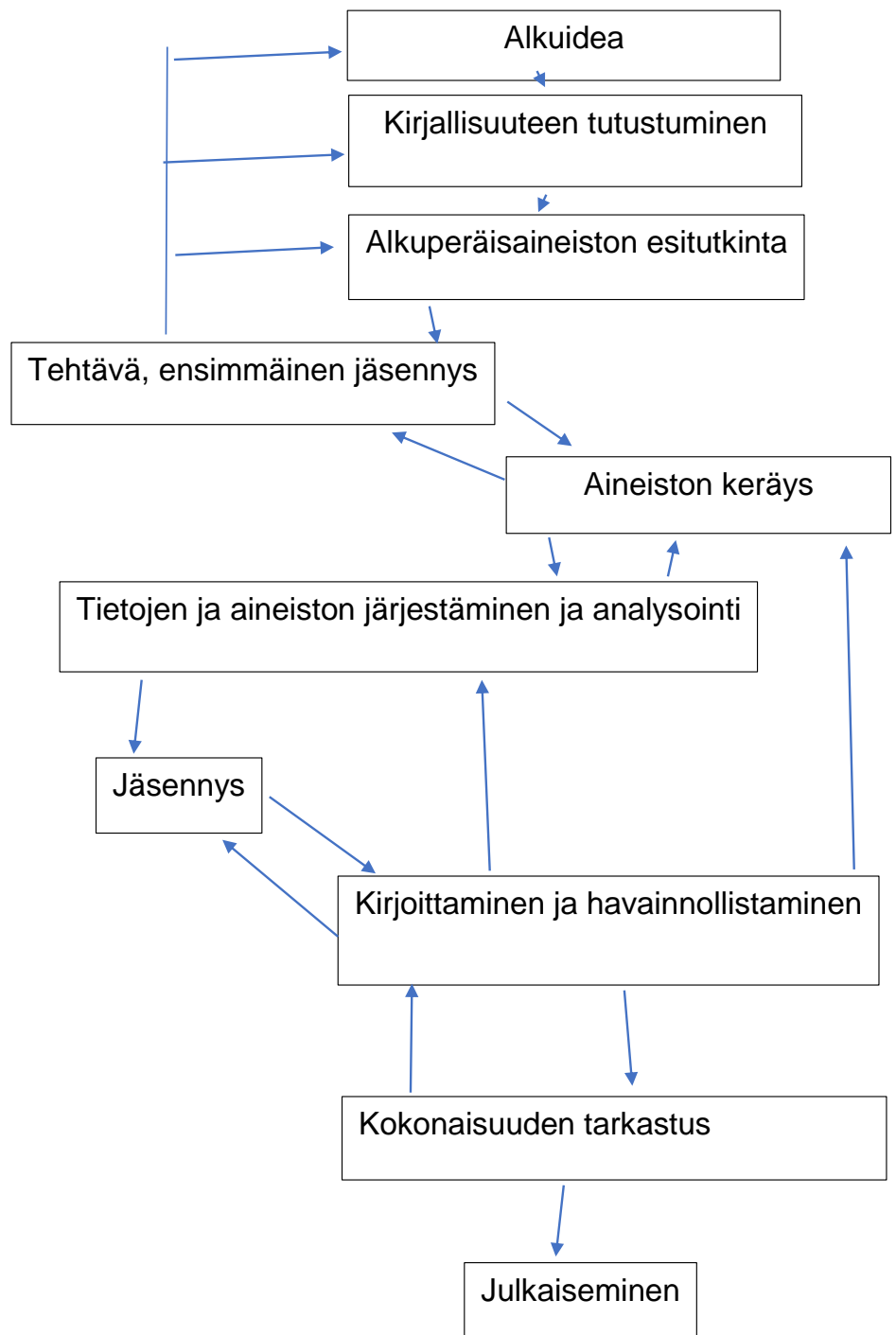
On tärkeää ymmärtää historian merkitys, jotta pystyy ymmärtämään omaa elinympäristöä, organisaation historiaa ja niiden toimintamalleja paremmin. Ihmisistä ja työpaikoista halutaan lukea ja etsiä tietoa ja usein tieto avautuu parhaiten erilaisten hyvin kerrottujen historiallisten tarinoiden kautta. Näkökulmia voi olla monenlaisia historiikkia kirjoitettaessa, oma tai vaikkapa yhteisön, suvun nuorimman tai esimerkiksi suvussa pitkään eläneen koiran kertomus menneestä. Monta tarinaa voisi kertoa kokoushuoneessa seinällä riippunut seinäkello, joka kaiken nähneenä ja kuulleena voisi kertoa tarinaa omasta perspektiivistä käsin, yhdestä näkökulmasta. Yksi näkökulma voisi olla myös tuolin tarina, jossa puheenjohtaja on topakkana istunut. Historiikin kokoamiseen tarvitaan sekä tuolia, että kelloa ja kirjoittajaa.

Historiikki tehdään luettavaksi. Iisan ym. (1997, 49-51) mukaan kirjoittajan on huomioitava, ettei ole samantekevää lukijalle, millaista luettavaksi tarkoitettu teksti on. Historiikissa on oleellista myös se, että tekstissä on tietoa niistä näkökulmista ja asioista, joista lukija haluaa lukea. Historiikkia tehdessä myös oletettu lukija vaikuttaa sisältöön, näkökulmaan, jäsennykseen ja painotuksiin. Kirjoittajan on hyvä suunnata tekstinsä tietoisesti lukijoille, jotka lukevat tekstin ja ovat vaikuttaneet aiheen valintaan ja rajanneet sisältöä. Kirjoittajan tietäessä lukijat voi tietojen perusteella päätellä tekstin muotoutumisen olennaiset asiat. Näkökulma historiikkia kirjoittaessa kannattaakin valita niin, että aihe kiinnostaa lukijaa, ei niinkään ajatella vain omaa näkökulmaa historiallisiin tapahtumiin ja asioihin.

Kirjoitustyöhön ryhdyttäessä on taustamateriaalin oltava käsillä. Historiikin kirjoittaminen rakentuu monista erilaisista vaiheista ja on siten prosessimaista toimimista. Ratkaisevimpia asioita aiemmista tapahtumista kirjoitettaessa on kirjoitustyön harjoittelu, jolloin on mahdollisuus kehittyä kirjoittajana. Kirjoittamisen helpottamiseksi on hyvä laatia ja tiedostaa eri kirjoittamisen vaiheet. Vaativaksi asiaksi voi muodostua aikataulun laatiminen ja siinä pysyminen. Varautuminen useiden versioiden laadintaan on suotavaa ja huomioitava suunnitelman tekemisessä. Kirjoitustyö alkaa selventyä, rajautua sekä kohdentua kirjoitusprosessin edetessä. Tekstille on ominaista, että se rakentuu aiemmalle tiedolle ja myös kirjoittajan omille ajatuksille. (Kniivilä ym. 2017, 30, 31)

Opinnäytetyön produkti eli historiikki eteni kuvion 3 mukaan.

Kuvio 3. Historian kirjoittamisen yleinen kulku. (Lappalainen 2002, 21, muokattu)

Seuraavaksi kuvataan Seinäjoen Soroptimistiklubin historiikkiprosessia peilaten yleiseen historiikin kirjoittamisen prosessiin.

4.1 Historiikkiprosessi

Alkuidea. Helmikuussa 2019 saimme Seinäjoen ammattikorkeakoulun kautta tiedon toimeksiannosta ja mahdollisuudesta tehdä Seinäjoen Soroptimistiklubille historiikki.

Kirjallisuuteen tutustuminen. Meillä ei ollut aiempaa kokemusta Soroptimistiklubista ja sen toiminnasta. Tutustuimme klubin toimintaan saatavilla olleen materiaalin pohjalta, jonka löysimme pääasiassa internetistä. Huomasimme nopeasti Soroptimistiklubin arvojen ja toimintaperiaatteiden liittyvän sosionomin koulutusohjelmaan muun muassa ihmisoikeuksien, naisten aseman vahvistamisen ja järjestötyön vuoksi.

Tapasimme pian klubin sihteerin ja presidentin Seinäjoen Kampustalolla ja tutustuimme toisiimme. Saimme lisäksi kattavan alkuinfon Seinäjoen Soroptimistiklubin toiminnasta. Mietimme Soroptimistiklubin ja meidän tavoitteitamme ja pohdimme aikataulua ja etenemistä. Seinäjoen Soroptimistiklubin ensisijainen tarve oli saada koottua arkistomateriaaleista pienimuotoinen historiikki klubin toiminnasta 1950-luvulta tähän päivään saakka. Saimme osan materiaaleista, sekä tunnukset klubin intranettiin ensimmäisellä tapaamisella ja aloitimme **alkuperäisaineiston esitutkimnan** heti tapaamisen jälkeen.

Kerroimme tapaamisesta yliopettajalle ja alustavassa opinnäytetyösuunnitelmassa pohdimme opinnäytetyön mahdollisuuksia. Saatuamme ohjaavan opettajan, tulimme yhdessä siihen tulokseen, että opinnäytetyö voidaan toteuttaa toiminnallisena opinnäytetyönä. Toiminnallinen opinnäytetyö voi sisältää teoriaosuuden lisäksi erillisen produktin eli tapauksessamme historiikin yhdistyksen nykyisille ja uusille jäsenille.

Produktisuunnitelmaa tehdessä kirjataan suunnitelmaan produktin käytännön toteuttamisen perusratkaisuja. Aineistonkeruuta suunniteltaessa on huomioitava esimerkiksi se, onko olemassa jo valmiita aineistoja vai kerätäänkö mahdollinen aineisto itse. Produktin kohde voidaan selvittää kysymyksillä: ketä tai mikä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 177, 178.)

Aineiston keräys. Sovimme sähköpostikeskustelussa toimeksiantajan kanssa materiaalin keräyksestä. Arkistomateriaali oli kansioissa sekä irrallisina papereina. Arkisto koostui pöytäkirjoista, lehtileikkeistä ja valokuvista sekä erilaisten tapahtumien materiaaleista. Materiaalia oli kertynyt iso matkalaukullinen.

Kun aineistoa kerätään, on ennalta tehtävä päätös, miten paljon aineistoa kerätään ja valitaan. Aineiston keruussa huomioidaan ja suunnitellaan asioiden tai henkilöiden tavoitettavuus. Samoin on huolehdittava heidän suostumuksestaan osallistua produktin tekoon. Miettiväksi ja päätettäväksi muodostuu myös kysymykset, ennen aineiston keruuta, keiden kaikkien osapuolten kanssa on keskusteltava ja neuvoteltava mahdollisista järjestelyistä. Mahdolliset materiaalien hankkimiset aineiston keruuta varten on huomioitava. Kustannukset, jotka muodostuvat aineiston keruusta, on hyvä budjetoida ennen aineiston keruuta. (Hirsjärvi ym. 2009, 177, 178.)

Lupasimme huolehtia Soroptimistklubin arkistoista hyvien tapojen mukaisesti ja eettisiä periaatteita noudattaen. Tutustuimme arkistoihin ja kuljetimme materiaalit maaliskuussa Seinäjoelta toisen produktitekijän kotiin Loimaalle. **Ensimmäisessä jäsentelyssä** aikataulutimme produktin.

Tietojen ja aineiston järjestäminen ja analysointi. Sovitun aikataulun mukaan seuraava materiaalien jäsentely tapahtui huhtikuussa Loimaalla. Jäsentelyssä kävimme läpi materiaaleja ja lajittelimme ne kronologiseen järjestykseen. Arkistoista valikoitui materiaalia erillisiin kansioihin vuosikymmenten mukaan. Kokosimme kaikki valokuvat ja lehtileikkeet. Laitoimme erilliseen kansioon kaikki päiväämättömät materiaalit. Päätimme selvittää lähteiden alkuperää seuraavassa tapaamisessa toimeksiantajan kanssa.

Aineiston keruussa yhtenä tärkeimmistä asioista on aineistonkeruumetodin tai -metodien valinta, etenkin, jos aineisto kerätään itse. Metodin tai metodien valintaan vaikuttavat produktin aiheen valinta ja siihen soveltuva tai soveltuvat valinnat. On mietittävä, mitkä sopivat juuri tähän produktiin parhaiten valittaviksi. Sitä ennen on otettava selvää erilaisista metodeista ja valittava monista eri metodeista parhaiten juuri kyseiseen produktiin soveltuva. Metodeja voi käyttää samassa produktissa useitakin. Kirjoittajan on tärkeintä tietää mahdollisimman monista eri vaihtoehdoista,

niihin liittyvistä rajoituksista ja niiden eduista. Metodin tai metodien valinnassa kirjoittajan pitää huomioida tutkimukseen käytettävä aika sekä muut käytettävissä olevat resurssit. On myös hyvä huomioida, että käytettävään metodiin on hyvä hankkia tarvittava tietoperusta ennen metodin käyttöönottoa. (Hirsjärvi ym. 2009, 185, 186.)

Jäsennys. Tutustuimme Seinäjoen Soroptimistiklubin arkistomateriaaleihin klubin toimintavuosilta ja päätimme, miten etenemme produktin eli historiikin sisällön suunnittelussa. Mietimme yhdessä mitä aineistoja vielä tarvitsimme. Päädyimme tarkastelemaan klubin toimintaa vuosikymmen kerrallaan. Huomasimme myös tarvitsemme klubilaisten näkemyksiä ja lisätietoja produktin jäsentelyssä. Olimme opintojen aikana opiskelleet learning cafe -menetelmästä, jossa eri pöytiin kerättyinä aineistoina tietoa olisi mahdollista saada enemmän vuosikymmenittäin. Päätimme testata menetelmää Soroptimistiklubin tilaisuudessa. Kävimme keskustelua sähköpostitse erilaisista menetelmistä myös toimeksiantajan ja ohjaavan opettajan kanssa. Menetelmäksi valikoitui yhdessä toimeksiantajan kanssa sovittu ryhmähaastattelu-aika learning cafe -menetelmää käyttäen. Tapaaminen järjestettiin toukokuussa Seinäjoella. Tilaisuus vietettiin hyvässä yhteishengessä loppuun saakka. Vietimme mielenkiintoisen ja vivahteikkaan iltapäivän aineistonkeruun merkeissä ja olimme erittäin tyytyväisiä tapaamiseen.

Learning cafe -työskentely on metafora paikalle, jossa oppimisen kahvilassa työskennellään pienissä pöytäryhmissä. Kokemuksia, tuntemuksia ja ideoita jakaen luodaan uutta tietoa, jäsenellään jo olemassa olevaa tietoa kyseenalaistaen rakentavassa hengessä, itsestäänselvyyksiä. Ideana learning cafe antaa paikan ideoiden ja ajatusten vaihdolle sekä yhteisen ymmärryksen synnyttämiselle. (Arnkil ym. 2012, 30, 31.) Yhtenä aineistonkeruumenetelmänä Learning cafe -menetelmä soveltuu hyvin produktin aineistonkeruumenetelmäksi. Yhteinen tiedon tuottaminen ja jakaminen ovat hyvinkin tehokkaita keinoja syventää omaa ajattelua aiheesta.

Learning cafe -menetelmää käytettäessä on tärkeää tehdä itselle kysymyslista ja miettiä kysymykset keskustelunomaisiksi ja helposti lähestyttäviksi. Kysymysten kanssa ei saa kiirehtiä ja niiden kanssa tulee edetä rauhallisesti. Kerronnalle ja jutustelulle tulee jättää tilaa. Haastattelijan tehtävä on haastatella lempeydellä ja soljuvasti, jolloin haastattelu palaa takaisin produktin kannalta tärkeiden asioiden äärelle. On myös mahdollista palata myöhemmin takaisin haastattelukysymyksiin niin,

että haastateltava pääsee tutustumaan uudelleen käytyihin kysymyksiin ja materiaaleihin. (Lappalainen 2002, 79, 80.)

Historiikkia yhdistyksen menneisyydestä tehdessä on varsin selvää, että produktin tekijöitä nimenomaan kiinnostaa ihmiset toimijoina yhdistyksessä sekä heidän näkemyksensä ja kokemuksensa yhdistyksen jäsenenä, heidän tarinansa. Havainnoinnin lisäksi on luontevaa käyttää haastatteluja tiedonkeruumenetelmänä. Haastattelut ovat tärkeä osa tiedonkeruuta. Haastattelulajeista valitsimme teemahaastattelun, koskien Seinäjoen Soroptimistiklubin jäseniä.

Aineiston keräys. Järjestimme tilaisuuden Seinäjoen ammattikorkeakoulun Kampustalon luokahuoneeseen. Käytimme aineiston keruussa sovellettua learning cafe -menetelmää. Pöydissä ei ollut erikseen puheenjohtajia, vaan kaikki haastateltavat kiertelivät pöytäryhmiä yhdessä läpi. Valmistelimme tilaisuuden jakamalla aineistot vuosikymmenten mukaan omille pöydille. Varmistimme, että pöytien ympärillä oli helppo liikkua ja tilaa jakaa tarinoita. Pöydiltä löytyi kyniä, paperia, post-it lappuja ja tusseja, joiden avulla ajattelimme klubilaisten nostavan esiin haluamiaan yksityiskohtia menneiltä vuosikymmeniltä. Seinäjoen Soroptimistiklubin aktiivijäseniä saapui sovitusti paikalle. Kerroimme käytettävästä sovelletusta learning cafe -menetelmästä ja rohkaisimme klubilaisia keskustelemaan ja muistelemaan. Pöydissä oleva materiaali oli aseteltu houkuttelevasti ja sisälsi lehtileikkeitä, kuvia ja pöytäkirjoja kyseisiltä vuosikymmeniltä.

Sovellettu learning cafe-menetelmä osoittautui erittäin toimivaksi aineistonkeruumenetelmäksi ja se osallisti haastateltavia ja aktivoi Soroptimistiklubin jäsenten muisteluun menneistä vuosista. Klubin jäsenet kirjoittivat ylös valokuvista ja lehtileikkeistä mieleen nousevia tarinoita. Aineisto herätti paljon tunteita ja ajatuksia. Meistä oli ilo kuunnella aktiivista puheensorinaa, jota havainnoimme tekemällä muistiinpanoja. Esitimme myös avoimia ja tarkentavia kysymyksiä saadaksemme materiaalia produktin laadintaan. Materiaali, jota klubilaiset eivät halunneet historiikkiin, siirrettiin sivuun. Klubin jäsenten mielestä ei ollut tarpeellista nostaa esiin tiettyjä toimijoita erikseen. Tämä yllätti meidät, sillä olimme ajatelleet, että juuri henkilönostot voisivat kiinnostaa heitä.

Historiikkiin valikoitunut materiaali siirrettiin erillisiltä pöydiltä pitkälle pöytäriville kronologiseen aikajärjestykseen. Kävimme jäljelle jääneen materiaalin yhdessä läpi ja teimme vielä tarkentavia kysymyksiä aineistosta. Otimme huomioon klubilaisten toiveita lopullisesta historiikista. Kerroimme visiosta, jossa aineisto olisi sijoitettuna aikajanalle. Ehdotimme historiikin ulkoasuksi aikajanaa, jossa tarinat seuraisivat aikajanalle sijoitettuja tapahtumia. Lisäksi sovimme, että nostamme klubin tapahtumien lisäksi myös joitakin naisiin liittyviä merkittäviä tapahtumia Suomessa.

Kirjoittaminen ja havainnollistaminen. Kirjoitimme historiikin ensimmäisen version. Kesäkuussa 2019 kirjoitimme tahoillamme opinnäytetyön teoriaosuutta ja vaihdoimme ajatuksia tiiviisti puhelimitse ja sähköpostitse. Heinäkuussa tapasimme Loimaalla ja kokosimme yhdessä alustavan historiikkipohjan tietokoneelle. Historiikin kokoaminen tietokoneelle osoittautui haastavaksi ja aikaa vieväksi. Lopputuotteen ulkoasu oli pidettävä koko ajan mielessä materiaaleja siirrettäessä. Historiikin lopullisista painoteknisistä seikoista oli sovittu klubin aktiivien kanssa, että saamme lopputuotteen kanssa alan ammattilaisen apua.

Kerätessä aineistoa siitä pyritään saamaan mahdollisimman kattava kuva. Kun saadaan kerättyä mahdollisimman paljon tietoa ja aineistoa, saamme mahdollisimman kattavan kuvan klubin toiminnasta. On tärkeää huomioida miten paljon tapahtumat ovat voineet vaikuttaa ja mihin tarkoitukseen lähde on laadittu. Myös aika-kausi vaikuttaa materiaalien keräämiseen ja tallentamiseen. Kaikki lähteet eivät ole yhtä arvokkaita, koska on vaikea sanoa, kuinka totuudenmukaisesti tapahtumat on talletettu. (Wahlroos 2000, 50.)

Aineistot jäsentyivät tarkemmin haastatteluilla ja sovelletulla learning cafe -työskentelyllä. Sovellettu learning cafe -menetelmä oli merkittävässä roolissa aineistojen keruussa. Myös säännölliset tapaamiset Seinäjoen Soroptimistklubin aktiivien kanssa edistää aineistojen jäsentämisessä.

Kokonaisuuden tarkastelu. Mietimme koko prosessin ajan historiikin värejä, sommittelua ja fonttia. Halusimme esitellä toimeksiantajalle produktin mahdollisimman lähellä lopullista versiota. Suunnittelimme kansikuvan, jossa soroptimistien logo on näkyvästi esillä sekä tieto sisällöstä ja tekijöistä. Värimaailmaksi valikoitui klubille ominainen keltainen väritys.

Elokuussa lisäsimme historiikkiin tarinoita. Teoriaosuus alkoi hahmottumaan toisenlaiseksi, mitä se alkuperäisessä suunnitelmassa oli. HavaitSIMME, että tarinallisuus historiikin kerronnassa oli ilmeinen. Kerrotut muistot kietoutuivat tarinoihin ja värittivät osaltaan historiikkia klubin näköiseksi. Pohdimme tarinallisuuden, maineen ja imagon avaamista osana teoriaosuutta. Tarinallisuus sai produktissa suuren osan ja perehdyimme tarinallisuuden merkitykseen ja sen osuuteen tarinan kerronnassa, joten teoriaosuus koki muodonmuutoksen. Oivalsimme tarinallisuuden lähtökohdat ja aseman myös sosiaalialan työkentällä työskennellessä. Maine, imago ja tarina ovat olleet myös meidän työhistoriassamme merkityksellisiä. Mielestämme sosiaalialan työkenttä kaipaa tällä hetkellä tarinallisuutta tullakseen hyvällä tavalla näkyväksi.

Historiikin viimeistely. Syyskuussa pakkasimme matkalaukun ja matkustimme lähijakson ajaksi Seinäjoelle. Vuokrasimme yhteisen asunnon, jotta opinnäytetyön työstäminen oli helpompaa. Asuminen yhdessä mahdollisti intensiivisen työskenteilyn ja aikataulutuksen opinnäytetyön parissa. Sovimme toimeksiantajan kanssa tapaamisia säännöllisesti, jotta saimme keskusteltua historiikin sisällöstä ja etenemisestä. Tapaamiset sovittiin Seinäjoen ammattikorkeakoulun tiloihin, jossa oli tarvittava välineistö esitellä produktia. Pyysimme muutosehdotuksia ja hyväksytimme jo tehtyä työtä. Värimaailma ja sisältö saivat hyväksyvän ja iloisen vastaanoton. Sisältöön haluttiin lisätä englanninkielinen johdanto sekä kansainvälistä tietoa naisten asemasta YK:n vuosituhannen tavoitteista ja klubin lahjoituksista. Produkti oli tässä vaiheessa vielä kesken ja keskustelimme ammattilaisen konsultaatiosta koskien taittoa ja painoteknillisiä asioita. Tapaamisen jälkeen teimme sovitut lisäykset historiikkiin ja sovimme seuraavan tapaamisen. Syksy osoittautui valitettavan kiireiseksi ajaksi sekä klubilaisille että meille tekijöille. Valitettavasti lokakuun tapaaminen peruuntui eivätkä keskustelut sähköpostitse edenneet.

Marraskuussa 2019 produktin tekeminen jatkui sähköpostiviestien välityksellä. Tapasimme Seinäjoen Soroptimistiklubin jäsenet kuukausikokouksen yhteydessä 11.11.2019 ja ennen varsinaisen kokouksen alkua meille oli varattu aikaa esitellä opinnäytetyö ja historiikki. Hotelli Alman kokoustilat ja audiovisuaaliset laitteet mahdollistivat laadukkaan esityksen. Halusimme näyttää työn niin että klubilaiset pystyi-

vät yhdessä tarkastelemaan, arvioimaan ja kommentoimaan historiikkaa. Esitte-
limme historiikin pdf-tiedostona sekä opinnäytetyön teoriaosuuden diaesityksenä.
Saimme kiitosta tehdystä työstä ja oli hienoa kuulla, miten paljon niin vanhat kuin
uudetkin jäsenet kertoivat oppineensa Seinäjoen Soroptimistiklubin historiasta. Ta-
paamisen jälkeen teimme kirjallisesti merkintöjä toivotuista muutoksista. Saimme
myös kirjallisen palautteen klubilaisilta koskien historiikkaa. Taittoa ja graafista suun-
nittelua olimme selvittelleet ennen kuukausikokousta. Taittajan etsimisen koimme
haastavana ja aikaa vievänä osana historiikin kokoamista. Tapaamisen yhteydessä
kävi ilmi, että klubilaisilla oli tiedossa taittaja, jolle he tarjoavat historiikin käsiteltä-
väksi. Jätimme alkuperäiset kuvat ja lehtileikkeet heille. Seinäjoen Soroptimistiklu-
bin jäsenet ottivat vastuun historiikin saattamisesta lopputuotteeksi.

Palaute. Saimme historiikista kirjallisen palautteen historiikin tilanneelta Seinäjoen
Soroptimistiklubin jäseniltä. Palautteen olivat koonneet Soroptimistiklubin nykyiset
ja entiset presidentit ja sihteerit. Palautteessaan klubin jäsenet toivat esille tyytyväi-
syytensä historiikin materiaalin hyvään jäsentelyyn ja asetteluun julkaisussa. Hei-
dän mielestään kronologinen järjestys teki historiikista helppolukuisen. Historiikissa
esiin nostettuja tapahtumia sidottuna yleiseen historiaan sekä yhteiskunnalliseen
kehitykseen ja erityisesti naisten asemaa pidettiin hyvänä. Palautteessaan tilaajat
olivat tyytyväisiä perehtymisestämme aiheeseen ja klubin sekä soroptimistien mo-
nivaiheiseen historiaan sekä arkistomateriaaleista koostettuun historiikkiin, jossa
soroptimistiaate tulee hyvin esille. Palautteessaan Soroptimistiklubin jäsenet antoi-
vat kiitosta tiiviistä yhteistyöstä ja aktiivisesta vuoropuhelusta koko prosessin ajan.
Kiitosta saimme myös itsenäisestä työskentelystä, työn esittelyistä ja muutosehdo-
tusten huomioimisesta. Palautteessaan Soroptimistiklubi mainitsi tekemämme ta-
voitteellisen ja itsenäisen työskentelyn palvelleen Seinäjoen Soroptimistiklubia.

Julkaiseminen. Seinäjoen Soroptimistiklubin historiikki todettiin julkaisukelpoiseksi
marraskuussa 2019 ja luovutimme materiaalin Seinäjoen Soroptimistiklubin käyt-
töön. Seinäjoen Soroptimistiklubi ry painaa historiikin omaan käyttöön.

On uskallettava katsoa kauas tulevaisuuteen. On uskallettava ajatella
suuresti ja rohkeasti, silloin ehkä uskoen voidaan päästä pieni askel
eteenpäin suurta ihannepäämäärää kohti. Jos itsekin epäilemme, silloin
ei suunnitelmiamme kukaan muukaan ryhdy toteuttamaan. -Helle Kan-
nila 1919 (100 vuotta naisen elämää ja tekoja 2011.)

4.2 Historiikin sisältö

Seinäjoelle perustettiin 1957 Seinäjoen Soroptimistiklubi. Soroptimistiaate oli levinnyt Suomessa vuodesta 1952. Naisten asema yhteiskunnassa on ottanut jalansijaa yhä vankemmin Suomessa. Historiikin lähteinä olivat Seinäjoen Soroptimistien arkistomateriaali, Soroptimist International Finland painettu julkaisu, intra, verkkosivut sekä Seinäjoen Soroptimistiklubin jäsenten haastattelut.

Valmiiseen historiikkiin sisältyi valittu materiaali vuosikymmenittäin. Teimme valinnat produktin sisällöstä yhdessä Seinäjoen Soroptimistiklubilaisten kanssa. Alusta saakka meille oli selvää, että sisältö rakennetaan kronologiseen järjestykseen ja tässä suunnitelmassa pidättäydyimme koko produktin rakentamisajan. Koimme tämän valinnan erittäin toimivaksi. Aikajanan lisäksi produktin sivuilla on vuosikymmenittäin tarinoita, lehtileikkeitä, valokuvia ja lainauksia materiaaleista.

Historiikin sisältö on kuvattu vuosikymmenten mukaisesti. Aloitimme produktin Soroptimistitoiminnan kuvauksella ja tärkeiden käsitteiden avaamisella, kuten logo, federaatiot, unioni ja klubin toimijat. Peilasimme tekstiä Soroptimistiklubin arkistomateriaaleihin. Klubin nykyinen puheenjohtaja kirjoitti alkutervehdyksen produktin eli historiikin lukijoille. Lisäksi produktiin sisällytettiin klubilaisten toiveesta englanninkielinen tiivistelmä. Seuraavaksi kuvaamme historiikkiin sisällytettyä materiaalia vuosikymmenittäin.

Vuosien **1920-1949** materiaali oli vähäistä. Seinäjoen Soroptimistiklubia edeltävä aika kertoo Soroptimistiaatteen syntymisestä Kaliforniassa. Lisäksi halusimme nostaa esille naisten oikeudet omaan omaisuuteen, äitiysavustukseen ja valtion virkoihin. Miina Sillanpää valittiin Suomen ensimmäiseksi naisministeriksi. Lisäksi avioliittolaki vapautti naiset edusmiehisyydestä.

1950-1960 materiaalia oli jo löydettävissä enemmän. Saimme aineistosta tietoa Soroptimistiklubin toiminnan aloituksesta Seinäjoella. Arkistoon oli kerätty tietoa klubin presidentin vihkiäispuheesta, perustamiskokouksesta, sisarpäivistä sekä perustajajäsenistä. Lisäksi produktissa tuotiin esille naisten asemaa tutkivan komitean perustaminen Suomessa sekä naisten asema eduskunnassa.

1970-1990 Seinäjoen Soroptimistitoiminta oli aktiivista ja laajeni. Arkistoista löytyi enemmän materiaalia muun muassa muistioiden, valokuvien, lehtileikkeiden ja tarinoiden muodossa. Vuosijuhlien vietto ja kynttiläseremoniat näyttäytyivät eri vuosikymmeninä tärkeinä tapahtumina. Soroptimistien konventiota vietettiin Helsingissä suurella menestyksellä ja vapaaehtoisten merkittävällä sitoutuneisuudella. Myös yhteistyöstä muiden Soroptimistiklubien kanssa alettiin harjoittaa enemmän. Etenkin tapaamiset Mänttä-Vilppulan klubin kanssa olivat vaiherikkaasti kirjoitettu aineistossa.

2000-2019 Seinäjoen Soroptimistitoiminnasta löytyi aineistoa erittäin hyvin. Nostimme produktissa esiin mm. klubin 50-vuotisjuhlata naistenpäivänä, sisarpäivät, avustustoiminnan Suomessa ja ulkomailla, varainkeruutapahtumat ja stipendit. Mai-lai Rahin valittiin Vuoden pakolaisnaiseksi SI Seinäjoen ehdotuksesta. Naisiin kohdistuvan lähisuhdeväkivallan ehkäisyä ja torjuntaa koskeva Istanbulin sopimus astui voimaan. Muita Seinäjoen Soroptimistiklubin tapahtumia olivat mm. Valtakunnallinen tyttöjenpäivä ja Nostetta nuorille -seminaari.

Historiikissa esiin nostetut tapahtumat on sidottu yleiseen historiaan sekä yhteiskunnalliseen kehitykseen ja erityisesti naisen asemaan Suomessa. Historiikin vuosikymmeninä Tarja Halonen valittiin ulkoministeriksi ja Suomen ensimmäiseksi nais-presidentiksi, Mervi Pehkonen Suomen puolustusvoimien kapteeniksi, Riitta Uosukainen eduskunnan puhemieheksi, Anneli Jäätteenmäki pääministeriksi ja Jutta Urpilainen valtiovarainministeriksi. Hallituksessa saavutettiin naisenenemmistö vuonna 2019. Lisäksi YK:n naistenvuosi ja YK:n naisten syrjintää kieltävä yleissopimus astuivat voimaan.

Arkistoista löytyneet Seinäjoen Soroptimistiklubin laulut ja myönnetty kunniajäsenyys, sekä stipendilahjoitukset tuotiin produktissa esille omina osioina. Vuonna 2019 ajankohtaisia asioita ovat edelleen: tasa-arvo, naisten aseman parantaminen ja rauha.

5 ARVIOINTI JA POHDINTA

Suomalaiset naiset saivat maailman ensimmäisinä täydet poliittiset oikeudet vuonna 1906. Suomalaiset naiset olivat ensimmäisiä naiskansanedustajia ja parlamentin äänioikeuden saajia maailmassa. Suomi onkin maailmalla tasa-arvon mallimaa. Toisaalta äänioikeus ei ole siltikään tavoittanut tasa-arvoista asemaa sukupuolten välillä suomalaisessakaan yhteiskunnassa. Demokratia lisääntyi Suomessa, kun äänioikeuden saaminen kaikille 24 vuotta täyttäneille naisille nosti äänioikeutettujen määrän kymmenkertaisesti. (Moring & Mustakallio 2006, 9, 11.)

Opinnäytetyötä tehdessä olemme tutustuneet Soroptimistiklubin toimintaan ja historiaan. Olemme tutustuneet myös tarkemmin naisten oikeuksien toteutumiseen Suomessa ja maailmalla. Opinnäytetyön aikana on ollut hienoa huomata edistyksellisyys suomalaisten naisten asemassa. Naisten aktiivinen asema suomalaisen yhteiskunnan eri osa-alueilla nähdään hyvinvointiyhteiskunnan vahvana suosiona ja kehityksenä. Vaikka Suomessa naisten yhteiskunnallinen asema on hyvä, globaalissa maailmassa naiset kamppailevat vielä asemastaan ja oikeuksistaan.

Ensimmäisenä tavoitteena oli tehdä produktina historiikki, jossa kiteytyvät Seinäjoen Soroptimistiklubin toiminnan pääpiirteet. Toisena tavoitteena oli luoda informatiivinen ja visuaaliselta ilmeeltään laadukas kokonaisuus, josta lukijalle välittyy monipuolisesti järjestön toiminta, tarina ja merkitys naisen asemaa ja tasa-arvoa edistävänä järjestönä. Tavoitteisiin pääsemisen keinoina olivat Seinäjoen Soroptimistiklubin arkistojen läpikäynti ja teoriaosuudessa kertoa aineistonkeruumenetelmistä ja läpikäynnistä.

Historiikin kokoaminen ei ollut meille ennestään tuttua. Työn edetessä kohtasimme haasteita sekä työn teoriaosuuden kokoamisessa, että historiikin sisällytettävän materiaalin koostamisessa. Materiaalia täytyi käydä läpi huolellisesti saadaksemme tarvittava aineisto kronologiseen järjestykseen. Haastetta toi myös maantieteelliset välimatkat. Me historiikin kokoajat asumme vakituisesti Loimaalla ja Tampereella ja tilaajataho opiskelupaikkakunnalla Seinäjoella. Aikataulujen saattaminen yhteen kaikkien kolmen osapuolen kesken ei aina ollut mutkatonta. Historiikin tekeminen yhdistykselle, jonka toiminnasta emme ennen olleet tietoisia vaati syvällistä pereh-

tymistä. Sisäistettyämme aiheen, historiikkiin tehtävän työn määrä yllätti vaativuudellaan. Historiikin kokoamisessa aineistojen hajanaisuus ja osittainen materiaalin aikajanallinen vähyys tuottivat vaikeuksia, niin kerronnallisesta kuin visuaalisestakin näkökulmasta.

Tämän opinnäytetyön teoriaosuus käsittelee historiikin vaiheiden lisäksi tarinankerronnan merkitystä sosiaalialalla ja nimenomaan organisaation historian merkityksellisyydestä tämän päivän toimintaan. Käsittelemme lisäksi sosiaalityön asiakkaiden elämäntarinoiden merkitystä ja kietoutumista sosiaalityön ammattilaisen ja organisaation tarinaan. Lisäksi nostamme esiin myös hiljaisen tiedon merkityksen yhteisössä. Hiljainen tieto on mahdollista saada näkyväksi yhteisöissä historiikin välityksellä.

Sosionomi (AMK) kompetensseihin liittyy vahvasti kriittinen ja osallistava yhteiskuntaosaaminen. Sosionomin tulee osata epätasa-arvon ja huono-osaisuuden analysointi alueellisesti ja kansainvälisesti. Sosionomi hallitsee erilaisia viestinnän keinoja, sekä vaikuttamista yhteiskunnallisesti. Sosionomi osaa tukea ihmisten osallisuutta ja sosionomin asiantuntijuus näkyy vaikuttamistyönä moniammatillisissa verkostoissa. Sosionomin kompetensseihin liittyvät myös vahvasti arvojen mukainen työote. (Innokylä 2016, [Viitattu 14.11.2019].)

Aihe, teemat sekä klubin arvot puhuttelivat meidän sosiaalialan ammattilaiseksi opiskelevien ajatusmaailman kanssa; Positiiviseen muutokseen tähtääminen omien vahvuuksien, osaamisen ja asiantuntijuuden keinoin. Sosionomilla ja Soroptimistilla arvopohjana toiminnalle toimivat ihmisoikeudet. Sosionomin ja Soroptimistin toiminta on tavoitteellista, tasa-arvoa vahvistavaa ja yhdenvertaista ja molempien toimintaa ohjaavat kaikki ihmisoikeuksia koskevat periaatteet.

Viime kädessä sosionomi on ihmisoikeusammatti. Työn perusolettamukseen kuuluu kiinteästi perus- ja ihmisoikeuksien edistäminen. Tämä viitekehys kantaa myös työn kaikkein vaikeimpina hetkinä. (Ristimäki 2019.)

LÄHTEET

Aaker, D. 1996. Building Strong Brands. New York: Free Press

Aaker, J. 2017. Harnessing the Power of Stories [videotallenne]. Leanin.org [Viitattu 17.9.2019]. Saatavissa: <https://leanin.org/education/harnessing-the-power-of-stories/>

Arnkil, T.E., Koskimies M. & Pyhäjoki J. Hyvien käytäntöjen dialogit. Opas. 2012. [Verkkojulkaisu] Julkaistu 2012. [Viitattu 1.9.2019]. [Viitattu 1.9.2019]. http://julkari.fi/bitstream/handle/10024/90856/URN_ISBN_978-952-245-638-0.pdf?sequence=1

Aula, P., Heinonen, J. 2004. Maine Menestystekijä. Helsinki: WSOY.

Björknäs, M., Sorvali, L. 2013. Naisten matkassa paremman elämän puolesta. So-roptimist Intrernational Finland.

Delistraty, C. 2014. The Psychological Comforts of Storytelling. The Atlantic. [Verkkoartikkeli] 2.11.2014. [Viitattu 17.9.2019]. Saatavissa: <https://www.theatlantic.com/health/archive/2014/11/the-psychological-comforts-of-storytelling/381964/>

Gottschall, J. 2012. Why Storytelling Is The Ultimate Weapon. Fast Company. [Verkkoartikkeli] 5.2.2012. [Viitattu 17.9.2019]. Saatavissa: https://www.fastcompany.com/1680581/why-storytelling-is-the-ultimate-weapon?show_rev_content

Gottschall, J. 2013. The storytelling animal: how stories make us human. Mariner books: New York.

Heikkinen, H.L.T., Syrjäla, L. 2002. Minussa elää monta tarinaa. Helsinki: Kansanvalistusseura.

Helin, K. 2006. Kun tiedostaminen ja osaaminen kohtaavat. Työkirja pk-yrityksen hiljaisen tiedon jakamiseksi. Tampere: PIRAMK

Hertzen, P. 2006. Brändi yritysmarkkinoinnissa. Helsinki: Talentum.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2009. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus.

Hirsjärvi, S., Remes, S. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja Kirjoita. Helsinki: Tammi.

- Hänninen, V. 2002. Sisäinen tarina, elämä ja muutos. Tampere: Tampereen yliopisto Oy.
- lisa,K., Kankaanpää, S. & Piehl, A. Tekstintekijän käsikirja 1997. Espoo: Yrityskirjat.
- Innokylä. 29.4.2016. Sosiaalialan ammattikorkeakoulutuksen kompetenssit. [Verkkojulkaisu]. [viitattu 13.11.2019]. Saatavissa: <https://www.innokyla.fi/documents/1167850/5e8f1ef1-7a5b-4dfb-a629-0ea09dbfe904>
- Juhila, K. 2018. Aika, paikka & sosiaalityö. Tampere: Kustannusosakeyhtiö Vastapaino Oy.
- Kalliomäki, A. 2014. Tarinallistaminen. Palvelukokemuksen punainen lanka Talentum.
- Kananen, J. 2018. Blogi yrityksen strategisessa viestinnässä. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.
- Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S. & Mäntynen, A. 2017. Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. Helsinki: WSOY.
- Korkiakoski, K., Löytänä, J. 2014. Asiakkaan aikakausi. Helsinki: Talentum.
- Kortesuo, K. 2011. Tee itsestäsi brändi. Jyväskylä: WSOY.
- Kielitoimiston sanakirja: hakusana tarina. 2016. Päivitetty 28.2.2017. [Verkkojulkaisu]. Helsinki: Kotimaisten kielten keskus. [Viitattu 1.9.2019]. Saatavana: <http://www.kielitoimistonsanakirja.fi/tarina>
- Kotler, P., Kartajaya, H. & Setiawan, P. 2011. Markkinointi 3.0. Helsinki: Talentum.
- Kuronen-Mattila, T. Mäki, E., & Järvenpää, E. 2012. Asiantuntija jää eläkkeelle. Asiantuntijuus ei!: Opas tiedon ja osaamisen säilyttämiseksi. [Verkkojulkaisu] Julkaistu 2012. [Viitattu 5.10.2019]. <https://aaltodoc.aalto.fi/bitstream/handle/123456789/8906/isbn9789526045573.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Lappalainen, J. 2002. Haluatko historiantekijäksi? Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Lindberg-Repo, K. 2005. Asiakkaan ja brändin vuorovaikutus miten johtaa brändin arvoprosesseja? Helsinki: WSOYpro.
- Löytänä, J. & Korteso, K. 2011. Asiakaskokemus: palvelubisneksestä kokemusbisnekseen. Helsinki: Talentum.

- Moring, A. & Mustakallio, S. 2006. Naisten äänioikeuden 100 vuotta Suomessa. Helsinki: Otava.
- Myyryläinen, M. Totta ja Tarua kirja menneisyydestä kirjoittavalle. 2008. Tampere: Mediapinta Oy.
- Pohjola, J. 2003. Ilme visuaalisen identiteetin johtaminen. Jyväskylä: Gummerus.
- Rauhala, M. & Vikstöm, T. 2014. Storytelling työkaluna. Helsinki: Talentum.
- Ristimäki, T. 2019. Sosionomiksi kannattaa opiskella. [Blogi]. 18.3.2019. [Viitattu 10.8.2019]. Saatavissa: <http://www.arene.fi/blogi/sosionomiksi-kannattaa-opiskella/>
- Sipilä L. 2008. Käytännön markkinointi. Helsinki: Infor.
- Solatie, J. & Mäkeläinen, M. 2009. Ideasta innovaatioksi, Luovuus hyötykäyttöön. Helsinki: Talentum.
- Soroptimist International Finland. Ei päiväystä. [Verkkosivu]. [Viitattu 1.3.2019]. Saatavana: <https://www.soroptimistit.fi>.
- Soroptimist International Seinäjoki. Arkistomateriaali.
- Toom, A., Onnismaa, J. & Kajanto, A. 2008. Hiljainen tieto: Tietämistä, toimimista, taitavuutta. Helsinki: Kansanvalistusseura.
- Torkki, J. 2014. Tarinan valta. Kertomus luolamiehen paluusta. Helsinki: Otava.
- Wahlroos, L. 2000. Opas historiakirjan tekijälle. Helsinki: Finn Lectura.
- 100 vuotta naisten elämää ja tekoja. 2011. Helsinki: Naisjärjestöjen keskusliitto.